

[Jens Thoft]

vise sig, at de også er steget i sidste runde – har jo været de mange omrokninger i systemet. Det holder måske op med den nye regering – det kan jeg da håbe på – men vi har haft problemerne med kaoset omkring renteaftgiften og arbejdsmarkedsbidraget, og vi har også haft de bedste konkursrytters alt for lette spil.

SF har tidligere forsøgt at sikre, at offentlige tilgodehavender fik en særlig prioritering, men det vendte Folketinget desværre også tommelfingeren ned for. Havde vi sikret, at de offentlige tilgodehavender fik en særlig prioritetsstilling, havde vi samtidig sikret, at man i forbindelse med konkurser, hvor det offentlige stort set er eneste kreditor – og det er netop typisk for konkursrytterne, fordi det typisk er A-skat og moms, der er tale om – kunne gå ind og foretage en egentlig granskning. Så havde man været bedre stillet, også i sager om virksomhedsslagninger.

Retssikkerheden ved inddrivelse er ikke særlig god. Jeg vil godt referere til et foredrag, som Jon Andersen fra ombudsmandens kontor holdt for pantefogderne i foråret, og som er gengivet i tidsskriftet Pantefogeden nr. 3 fra november 1993. Der spørges, om retsgrundlaget er klart og overskueligt, og det slås fast, at hvis det ikke er tilfældet, må man konstatere, at borgernes retssikkerhed selvfølgelig bliver mindre. Det er også væsentligt, at borgerne behandles på samme måde i de samme situationer.

Og så spørges der: Hvordan er det med retssikkerhedsfaktorerne inden for det kommunale inddrivelsesområde? Jeg vil godt citere svaret på spørgsmålet, om pantefogderne opererer på et systemiseret og velovervejet retsgrundlag:

»Til det spørgsmål vil jeg nøjes med at sige, at jeg misunder jer ikke jeres retsgrundlag. Det er dog usædvanlig sammensat og uoverskueligt. Hovedloven om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m.v. er ganske kortfattet og siger ikke ret meget. Herudover er der et utal af enkeltbestemmelser, der giver beføjelser til at foretage udlæg eller giver kommunalbestyrelsen beføjelser til en eller anden form for inddrivelse, en beføjelse, kommunalbestyrelsen straks delegerer til pantefogderne. Set under ét er selve lovgivningens indretning, hjemmelen til at foretage inddrivelse og de specifikke »pantefogedregler« meget uover-

skuelige. De er fremkommet som enkeltbestemmelser i mange forskellige love, og det er et generelt træk ved klatlovgivning, at den ikke altid bliver lige sammenhængende.

Det, der herudover gør området særligt vanskeligt, er, at I desuden skal være opmærksomme på en række generelle regler, hvoraf nogle er ulovbestemte og andre regler i generel lovgivning.«

En så sonderlemmende kritik rejser ombudsmanden altså af dette område. Der er tale om klatlovgivning, retsgrundlaget er upræcist, reglerne findes et hav af steder, og det er utrolig svært for den enkelte inddriver at overskue disse mange forskellige regler. Og problemet er, at når retsgrundlaget er upræcist, bliver borgernes retsstilling upræcis. Risikoen for tilfældig og ulige behandling bliver så meget desto større.

Formålet med SF's beslutningsforslag om fremsættelse af forslag til en ny samlet lov om inddrivelse af offentlige tilgodehavender er at tilvejebringe det nødvendige samlede overblik for den enkelte inddriver, og jeg kan forstå, at forsamlingen er enig med SF i, at det er vigtigt, at der foretages effektive inddrivelser – ja, det kunne da også lige passe andet, hvis man mente, at slamberterne skulle have det lettere, og så vidt jeg kunne høre, var det kun partiet Venstre, der mente det – og der er altså behov for et samlet overblik, hvis man skal sikre ligestillingen.

Jeg vil godt bringe et eksempel, nemlig den særlige forhøjelse, vi lavede for inddrivelse af offentlige tilgodehavender via løntilbageholdelse for nogle år siden. Vi forhøjede procenten fra 15 til 20, men forudsætningen for, at man kunne inddrive de 20 pct., var, at skyldneren var blevet opfordret til at fremlægge sit budget; hvis budgettet viste, at det nødvendige transbeneficium ikke var til stede, hvis man trak 20 pct., måtte man fortsat kun trække de 15 pct. Det var altså omvendt bevisbyrde, det var pantefogderne, der skulle kunne dokumentere, at der kunne trækkes de 20 pct. Systemet virker også godt nok i nogle kommuner; men i masser af kommuner trækker man 20 pct. – færdigt arbejde – og så må folk brokke sig, hvis ikke de kan leve af det, der bliver tilbage. Men det var ikke forudsætningen for, at Folketinget kunne vedtage den lovgivning.